

DEBRECEN- N. VÁRADI ÉRTESÍTŐ.

Vasárnap Aug. 8-án 1852.

2-ik félév, 10^{dik} évfolyam.

Az Értesítő e' héten mint vásár előhetében még kétszer fog megjelenni — 's így közelebbi csütörtökön is, — melynél fogva mint vásári népes alkalomra a' hirdetettai akarók — hirdetményeik mielőbbi beadására jóelőre figyelmeztetnek.

(D. 130.) **Haszonbérlet.** (1.)

A' Derecske-Kisvárdai egyesült urad.részéről közhírré tételik, miszerént Derecskén a' tisztartói lakban folyó évi augusztus hó 17-én délelőtti 9 órakor, jövő 1853-ik év január 1-től kezdve 3 egymásutáni évekre, következő haszonvételek fognak nyilvános árverés útján — a' tettes felsőbbség helybehagyása fentartása mellett, haszonbérbe kiadni; u. m.

- 1) Kabai urasági bólt.
- 2) Kabai 222 hold majorsági szántóföld.
- 3) Komádi urasági bólt.
- 4) Ujfalusi 46 ¹/₆ hold majorsági szántóföld és
- 5) a' Derecskei, Konyári, és H.-Bagosi halászat, és nadályfogási jog.

Ugyancsak augusztus 24-én Kisvárdában a' tisztalakban pedig e' következő urasági haszonvételek fognak árvereltetni, és pedig:

- 1) Kisvárdai szárazmalom.
- 2) Fényes-Litkei szárazmalom.
- 3) Berencsi-szárazmalom.
- 4) Pátróhai két szárazmalom, és
- 5) Tassi urasági ház 64 hold szántófölddel.

Mely árverésekre a' bérleti kívánók elegendő bantáppénzzel ellátva, illően meghivatnak. Derecske augusztus hó 1852.

Schmidt János m.k.
urad. tisztartó.

(D. 131.) **Eladó háztető.** (1. 3.)

A' debreceni hely. hitvallású Ekklezsiának Péterfi-utcában 809. szám alatti háza tetője megfogván újítani, az Egyház költségén leszedetendő eddigi ócska telő, — jelesen a' fa- és lécneműk, — melylyek kissébb háztetőül egészen is alkalmazhatók lesznek — folyó év augusztus 25-ik napján, délelőtti 8 órakor a' fentírt szám alatti udvaron — hol addig is megtekinthetők — nyilvános árverés útján el fognak adatni. Mire a' venni szándékozók, ezennel tisztelettel meghivatnak. Debrecen aug. 3-án 1852.

a' fent tisztelt Egyház gondnoki hivatala.

KERÉKES GYÖRGY

és

TÁRSA

asztalos mesterek,

Debrecenben németutca' n' cs. k. Posta szomszédságában
ujlag nyitott és nagy mennyiségben ellátott

BUTOR-RAKTÁRUKAT

a' helybeli ugy a' vidéki t. c. közönségnek lehető jutányos ár mellett tisztelettel ajánljak. (1. 3.)

(D. 133.) **Közhírrététel.** (1. 3.)

A' debreceni Gözhengermalmi társulat Igazgatósága felszólítja a' t. c. termesztőket, hogy kiknek ideji termés szép tiszta nagy szemű *árpájok* van, kissébb vagy nagyobb mennyiségben eladó, ugyszinte szép tiszta *búza* és *rossz*; mustrát vivén magokkal, értekezhetnek az Igazgató urral, a' Gözmalomban, vagy a' Ceglédutcai társulati irodában. Debr. aug. 6. 1852.

(V. 115.) **Nevelő** (1.)

Zongora-tanítás, magyar, német, deak nyelvek tanítására, egy e' részben tapasztalt egyén ajánlkozik. Értekezhetni a' NVáradi tudakozó intézetben.

ugyanott:

Két zongora

egészen jó karban levő öt és fél octávás — lábitóval, rész csigakerekkel eladó. — A' másik hat octávás egészen jó karban levő Zongora minden órán eladó. Ára 64 pengő forint. Értekezhetni Nagy-Körös utcán 544. sz. alatt vagy a' NVáradi tudakozó intézetben.

(V. 116.) **Eladó ház** (1. 3.)

Völásziban, 270. sz. alatti ház, szegleten bolt, hét szoba, 2 konyha, 2 pince, kamara, kert, két faskamara, minden órán eladó, értekezhetni a' fentírt szám alatt.

(D. 133.) **Árverés.** (1. 3.)

A' volt K. Orbán János-féle, jelenleg a' magas kincstár birtokában levő 1/2 számu ház utáni, az ugynevezett debreceni Ondódon fekvő 79 folyó ölből álló (2 nyilas 19 1/2 öl) szántó földek egyébb gazdasági épületekkel együtt folyó év és hó 24-én reggeli 9 óraker közárverés utján, készpénz fizetés mellett örök áron elfognak adatni.

Venni szándékozók jelentsék magokat a' fentkizűött napon és órában a' helybeli cs. kir. kerületi pénzügy igazgatóság irodájában, hol is bővebben értekezhetni.

A' cs. k. ker. pénzügyi igazgatóság által.

(V. 118.) **Csőd orvosi állomásra.** (1. 3.)

Belényes járási orvos Neubauer Antal halála által üresedésbe jött Belényes járási orvosi állomásra Vaskohi járási orvos Barra János nevezetvéni ki, az ekként üresedésbe jött vaskohi járási orvosi állomásra, melyel évi 300 pfrt járandóság van összekölte; ker. Főispán ur mlga által folyó évi julius hó 29-ről 10,828. sz. a kiadott rendelet következtén ezennel csőd nyitattik, mi is azon tudtul adással tétetik közhírré, hogy a' vaskohi járási orvosi állomást elnyerni kívánók illetékes bélyeg papírra irandó, 's a' szükséges bizonyítványokkal kellőleg ellátott folyamodványaitak hozzám folyó évi augusztus hó 22-ig mutassák be. NVárad aug. 1. 1852.

Felső (dél) biharmegye cs. k. főnöke

R a v a z d y.

(V. 119.) **Szizjgyártó raktár,** (1. 2.)

Alólirt tisztelettel jelenti a' t. c. közönségnek, hogy Debrecenbe az országos vásárokat már többször volt szerencsés meglátogatni, ugy ennekutánna is minden országos vásárokhba meg fog jelenni, a' legújabb divatu kész munkáival, u. m. finomul elkészült ezüst platirozott, ugy pakfong és fekete lagirozott kulcsokkal, jól elkészült kocsihámok, ugyszinte angol pritsnyergek, minden hozzávaló készületekkel illendő áron megvásárolhatók. Kegyes rendelkezéseket elvárja a' t. c. közönségnek Debrecenben vásártér Elizeum közelébe, kefések és a' kestyűsök sorálatos szolgálóik

H o l e m b e r g A n t a l
szizjgyártó.

(D. 124.) **Árverendő ház.** (3. 3.)

Govrik Tivadar urnak Váradutcán 2089. szám alatti háza folyó évi Augustus 10-én délutáni 3 óraker árverésen fog eladatni. Debr. jul. 6. 1852.

M a n n ó J ó z s e f m. k.
társbíróági ülnök.

(D. 134.) **Eladó ház és szőlő** (1. 3.)

Dömsödi örökösöknek Ceglédutcai 44. szám alatti házuk. 's a' Diószegi hegyen levő 23 kapa szőlőjük minden óran eladó.

ugyszinte:

Réthi Szikszay Mihálynak Piacutcában Kisujta szegletén 1793. sz. alatti háza, szabadkézen, minden óran eladandó. — A' feltételek iránt értekezhetni ügyvéd Szanka Józseffel.

(V. 113.) **Bírdetmény.** (2. 2.)

Melynek folytán közhírré tétetik, hogy az alább megnevezendő cs. kir. hivataloknál jelen 185 2/3-ik katonai évben szükségelt tűzifa készületeknek szállítása irányában f. é. augusztus hó 11-én délutáni 2 óraker a' NVárad-Velencei cs. kir. kasznári hivatal irodájában a' fenálló rendszabályok értelmében árlejtési árverés leszen tartandó.

Az alólirt Pénzügy Igazgatóságnál	—	—	—	—	30 öl
szükségeltetik	—	—	—	—	—
A' gyűjtő Pénztárnál	—	—	—	—	18 öl
A' dobány raktárnál	—	—	—	—	16 öl
Az adó hivatalnál	—	—	—	—	4 öl
Az ügyvédi hivatalnál	—	—	—	—	34 öl

Osszesen 102 öl

A' midőn tehát ez árlejtési árverésre vállalkozók 10%-töli bánatpénzzel ellátva illedelmes meghivalnak, megjegyeztetik egyszersmind mikép a' szerződési feltételek valamint ezen cs. kir. ker. pénzügy igazgatóságnál, ugyszinte a' megnevezett kasznári hivatalnál jó előre megtekinthetők.

A' cs. k. Pénzügy ker. igazgatóságától.

NVáradon Julius 24-én 1852. Gervay.

(V. 117.) **Birka eladás** (1.)

Csanádmezőben, Kopántsi püspökségi pusztában, Tóth-Komlós helységhez félóra jársnyira van 460 darab 1 nyiretű finom birkanyáj eladó, a' venni szándékozók értekezhetnek a' pusztán lakó tulajdonossal.

(V. 114.) **160 köblös föld** (2. 3.)

egy tagban NVáradtól két óra távolságra minden óran eladó. —

egyszersmind:

700 k. cseber 1851-ki uj szinbor hasonlólag eladó. Mind kettő iránt értekezhetni a' NVáradai tudakozó intézethen.

(V. 109.) **Eladó gabonapálinka.** (3. 3.)

Mintegy 70-től 80 cseberig három éves tisztá jó gabona pálinka minden óran eladó. Értekezhetni a' NVáradai tudakozó intézethen.

(D. 123.) **Haszonbéri hirdetmény.**

Szab. kir. Debreczen város részéről közönségessé tétetik, miszerint a város birtokába levő ugy nevezett O h a t i 8,000—9,000 hold területet magában foglaló pusztá, rajta levő több rendbeli alkalmas és jó karban levő gazdasági épületekkel együtt folyó 1852-ik évi Szent-Mihály naptól kezdve hat egymásután következő évekre — akár egy tagban, akár pedig kisebb részekre elosztva, — a mint a bér-
lőknek tetszeni fog — haszonbérbe adatik a város közházánál a város Gazdai hivatalba tartandó árverés határ idejéül folyó évi Augustus hó 14-ik napjának délelőtti órai tűzetvén ki — hol az előleges feltételek addig is megtekinthetők. —

Szinte augusztus 14-kén a városnak Szováth helységében levő mészárszékének és bóltjának haszonvétele folyó évi november 1-ső napjától két évre ugyanazon napon délelőtt 9 órakor tartandó árverésen kiadandó leszén.

Nem különben ugyancsak a fentebb nevezett helyen a folyó évi augusztus hó 18-ik és azt követő több napjain tartandó közárverés útján a városnak következő javadalmi és haszonvételei — melyekre nézve a haszonbérleti időszak folyó évi november 1-én veendő kezdetét — fognak árvereltetni: u. m.

- 1-ör. A Sámsonhelységbeli belső csapszék, 3 egymásután következő évre.
- 2-or. Debreczenbe komáromiház kertje és pin-céje 1 évre.
- 3-or. Piaci jövedelem, — belső vám, és külső-vásári bizonytalan jövedelem 3 évre.
- 4-er. Pálinka mérési jog 3 évre.
- 5-ör. A nagy Erdei fürdő 3 évre.
- 6-or. Selyembogar tenyésztő hely 3 évre.
- 7-er. Fehérlő vendéglő 3 évre.
- 8-or. Nádor vendéglő 3 évre.
- 9-er. Szarvas (csicsogó) csapszék 3 évre.
- 10-er. Külvásári cserepes csapszék 3 évre.
- 11-er. Ugyanott az 1-ső és 2-ik kőpince 3 évre.
- 12-er. Széles fogadóbeli bormérés 3 évre.
- 13-or. Bégány csapszék szabad hus, pálinka és só mérésel 3 évre.
- 14-er. Bárány csapszék 3 évre.
- 15-ör. Epreskerti csapszék 3 évre.
- 16-or. Nyulas vendéglő 3 évre.
- 17-er. Látóteleki vendéglő 3 évre.
- 18-or. A városi mészárszékek jövő 1853-ik évi Január 1-től számított 3, vagy 6 egymásután következő évekre. —

Mely árverésekre a bérleti kívánók elegendő bánatpénzzel ellátva megjelenni felhivatnak.

Kelt Debreczenben az 1852-ik évi Julius 12-én tartott Tanács ülésben.

Utólagosan közhírré tétetik, miszerént sz. kir.

Debreczen városban a bormérési járadalom is folyó évi augusztus 18-án tartandó árverés alkalmával — folyó évi november 1-ső napjától 3 egymásután következő évekre — haszonbérbe ki fog adatni. — Kelt Debreczenben Julius 26-án 1852. tartott Tanácsüléséből. Bőszőrményi Károly (3. 3.) jegyző.

(V. 112.) **Eladó tűzi fa.** (3. 3.)

 Száz öl tűzi cserfa, kisebb nagyobb mennyiségben eladó levén, ezíránt ügyvéd Mezey Mihály a NVárad 80. sz. a értekezhetni.

(V. 111.) **Haszonbérlet.** (3. 3.)

A cs. kir. országos pénzügyi igazgatóság rendelete folytán, az állam részére elkobzott Hodossy Miklós-féle vagyonhoz tartozó, 's alább megnevezendő részbirtokok és javadalmak 1852-ik évi Augustus hó 17-kén NVáradon a helybeli cs. kir. pénzügyi Igazgatóság hivatalában, reggeli 9 órakor megkezdendő nyilvános árverés útján 1852-ik évi October 1-ső napjától, három egymásutáni évekre, felsőbb jóváhagyás kikötése mellett, a leg többet ígérőknek haszonbérbe fognak adatni, és pedig:

Felső-bihar megyében.

1. Az Ártándi részbirtok, az ottani urasági házat, udvarával, kertjével, és kertészi lakkal kivéve, minden más ezen részbirtokban találtató lakó és más épületekkel, 's így a helybeli vendégfogadóval is, az állással és mészárszékekkel, valamint megközelítőleg 316 hold résznit szántó, résznit kaszálló földekkel.

2. Az Ádami pusztá, minden rajta találtató épületekkel, megközelítőleg 460 hold szántó és kaszálló földekkel.

3. Az Esztárdi részbirtok, a még egészen ki nem épített urasági lakot kivéve, minden benne találtató épületekkel száraz-örlő-malommal, valamint megközelítőleg 236 hold szántó és kaszálló földekkel.

Dél-bihar megyében.

4. Lunkászpréi helységben, az abban fönálló, 's fentebbi tömeghez tartozó minden épületek, felszerelt pálinka égető, korcsma ház, két vízi malom, melyek egyike szilárd anyagból 4 köre, másika fából egy köre van alkalmazva, az ottani határban halászati jog, valamint megközelítőleg 16 hold szántó és kaszálló földek.

Mely árverésre a vállalkozók 10%-os 's így 106—130—61— 's illetőleg 70 pengő forintnyi bánatpénzzel ellátva, azon megjegyzéssel hivatatosak, hogy az árverezési feltételek addig is az alólírt Igazgatóságnál megtekinthetők.

A NVárad cs. k. pénzügyi ker. Igazgatóságtól NVárad Julius 14-én 1852. Gervay.

Hiv leírása

Dicsőségesen Uralkodó **Első FERENC JÓZSEF Császári és Apostoli Királyi Ő Felségének**, városunk legmagasabb személyes látogatása alkalmakor történt ünnepélyes fogadatala, és az itt léte alatt történt dolgoknak: (Folytatása.)

E' bemutatás 's illetőleg jobbágyi hódolat nyilvání-tása alkalmakor Ő Cs. Kir. Felsége minden egyes egyén-hez nyájasan szólva, és mintha mindeniknek belsejéből ol-vasta volna, kihez mint szóljon, 's ezeknek a' hódolóknak szivekbe és emlékekbe örökké tiszteletben fog őriztetni a' Császár Ő Felsége kérdése, és mind nagy, mind kisebb körökbe örömmel halja az ember arról dicsőkedve elmél-kedni, hogy Ő Csász. Kir. Apostoli Felsége kihez milyen kérdést intézett.

A' bemutatás és hódolat végeztével Ő Cs. Kir. Apo-stoli Felsége az egyeseket is kihallgatására méltatta, kik közül először is özv. Tóth Mihályné, Antal fiával, neje-vél 's Kardos kisasszony unokájával lépett be, szerencsé-ten fogságban levő Mihály fiának megkegyelmezése tár-gyában folyamodását adván által Ő Felségének.

Király Janka kisasszony mostoha atya ugyancsak Tóth Mihály megkegyelmezése tárgyában.

Jéger János Baranyi ellen folytatott pere tárgyában. Özv. Tüdös Jánosné fiának a' katonaságból ki szá-badítása tárgyában.

Özv. Csányi Józsefné, felségéértessel vádolt fija meg-kegyelmezése tárgyában.

Hunka Matildia kisasszonynak egy Cs. Kir. katonai-tisztel leendő összekelése esetére, házassági cautionál szolgáló pénzösszegnek le nem tehetése tárgyában kérelme.

Vollak még sok egyesek, kik Ő Felségének utköz-ben is folyamodást nyujtak által, és Ő Felsége általvete; és a' fentebbi kérvényezéseket megától megnyugtatta hocsátá el.

Délután 4 órájában kocsi-ra ilve számos kísérel-tével kerületi Fő-Ispán ur ő méltósága által vezetve a' város meg szemléltetésére indult:

1) Az Észak-Bihar és Dél-Szabolcs megyei törvény-szék szállására ment, hol a' vezetni szokott Jegyzőköny-veket sorra nézte.

2) Az Észak-Bihar (alsó) megye Főnök hivatal szál-lására, hol minden tárgyalási Jegyzőkönyveket szorosán és szakértőleg megvizsgálva Ő Felsége magos megelé-gedése nyilváníttusa után, a' Hivatal helyiségét megfelelőnek nem találta, 's annál fogva egy alkalmasabb helyiség szer-zését megis parancsolta.

3) A' Rom. Cath. Gimnasium megtekintésére indult, hol Ő Felséget pater rector Fő tiszteletű Kardhordó Amb-rus ur deák nyelven üdvözlé, és az iskolát 's annak nö-vendekeit, melyből már annyai derek státus polgárok 's magas állásu hivatalnokok kerültek ki, Ő Felsége kegyel-mébe és gondoskodásába többágyi hódolattal ajánlá, — sorra nézvén az iskolai apróbb növendékeket, hol ismét Kovács János ifju tanuló csinosan felöltözve kis kardal öl-dalán a' tanuló növendékek részéről hódolatát ily szavak-ba tette lábához Ő Cs. Kir. Felségének:

„Csász. Kir. Felség legkegyelmesebb urunk! Mily boldo-gok vagyunk mi kicsinyek, midőn ártatlan szívünkől ömlött zsenge hódolatlunkat, a' többiekhez esztalotjunk — Üdvözlégy Cs. Kir. Apostoli Felség! legkegyelmesebb atyánk! Üdvöz légy ragyogó napja a' mi ifjuságunknak! — Üdvözölve légy általam kis társaim nevében e' muzsák gyenge szentélyében, ártatlan

mindennapi maínkat, küldjük az ég és föld urához, hogy legyen erős, legyen hatalmas, éljen dicsően és sokáig a' mi Cs. Kir. Apostoli Felségünk legkegyelmesebb Urunk! —“

És ez ártatlan szívből eredett hódolati szöveget, any-nyi ékkel, és erőt adó hang mozdulattal szavalla el a' kü-lönben is csinos arcu, és csinosan öltözött növendéckes-ke, hogy Ő Cs. Kir. Apostoli Felsége ildomos bátor szá-vallása alatt legmagasabb megelégedését látható kedves mosolygásával tudatá.

Innét a' Debreceni Kerületi Cs. Kir. Fő-Törvényszék megtekintésére indult, hol az egész Fő-Törvényszék tagjai mindnyájan jelen levén Ő Cs. Kir. Felséget udvari Tanácsos és ker. Fő-Törvényszéki elnök Uray Bálint ő méltósága a' Fő-Törvényszék kapuja előtt várva, fogad-á és az épület belsejébe bevezetvén — Ő Felsége midőn mindent megnézett, és különösen midőn arról győződött meg, hogy a' roppant nagy elítélésbe hátralek nem vol-na, megelégedést nyilváníttva, azonban a' Fő-Törvény-széki hivatali szállása iránt, melyet elég tekintélyesnek nem talált, kérdést intézett, melyre Elnök ő méltósága a' jelenlegi körülményeket megnyugtatólag megfejté. — En-nek végeztével a' város által most legujabban nagy költ-séggel építtetel, és ugyszólvá általa előlelesen nagy részben fel is szerellettet katonai Koroda megtekintésére indult, és az egész Korodában levő betegeket meg szemlé-lé, az azokkal bánás, élelmezés és orvoslást, különösen a' tisztaság fenntartását, továbbra is a' Koroda-felügyelő Fő-Tisztnak kötelességévé tevé, — a' nagyszerű épüle-tet, és az abban talált pontos Korodai felügyelést érte-tenül nem hagyva, a' csaknem mellette levő nagyszerű tü-zéri laktanya megtekintésére ment, mely kaszárnyában a' tüzérség távolléte miatt, egy egész Miklós Vértés Ezred' Százada egy Fő-Tisztel együtt szállásolattat be, itt is Ő Cs. Kir. Apostoli Felsége csak arról győződött meg, hogy Debrecen városa, sujtott körülményei között is, a' Cs. K. Katonaság kényelmes elszállásolására erejét meghaladó módon igyekezett munkálódni — Ő Felsége utját innen Váradutczán és a' nagy Piacon keresztül számlálhatatlan nép-tömeg és szünni nem akará Eljen! kiáltások között a' Re-formatum Fő-Iskolába tette, hol is már akkor a' felsőbb Iskolai Tanulók az Oratorium Terembe összegyűlve a' Fő-Iskola derek éneklő kara által a' néphymnus elzengése alatt Superintendens és Királyi Tanácsos Szoboszlai Pap-Isván ur által fogadva, és onnan a' Fő-Iskola könyvtára-ba vezetve, hol némely régi könyveket előkérve megnéze-gettel — különösen Ő Felségének a' Kalvin János munkája mutattatott meg, melyet boldog emlékeztető József Császár Debrecenbe léte alkalmával, saját kívánságára adottat elő, és e' könyvbe örök emléklők boldogult József Csász. út léte ideje be is iktattatott, körül járván a' Könyvtár minden osztá-lyait, — a' Tanuló-Ifjuság megtekintésére a' Fő-Iskola nagy udvarára ment, hol már akkor mind a' Fő-Iskola, mind az apróbb Iskolák két zerre menő tanuló Ifjusága osztályonként szép rendbe felállítva vala, 's Ő Felsége megjelencsét érzékeny éljen kiállással fogadák, és az olly tartós volt, hogy az Ifjuság még a' Fő-Tiszteletű Super-intendens ur intéseire sem akara szünni öröm kiállásaitól, miután némely osztályok Ő Felsége megnézté, és Tan-ulmányaik ágit kikérdezte volna — az Ifjuság szorgalmokról, esendés magokviseletekről és különösen jó gondos-kodás módokról Superintendens ur által Ő Felsége értesít-elettel, megelégedése nyilváníttusa után elhagyá a' Fő-Iskolát.

(Folyt. köv.)